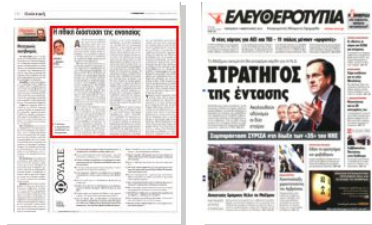

1. Η ΗΘΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΟΗΣΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .01/02/2013 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .01/02/2013

Σελίδα: 10

Η ηθική διάσταση της ανοησίας

ΑΡΘΡΟ
Του **ΘΑΝΑΣΗ ΔΡΙΤΣΑ**
καρδιολόγου

Από την εποχή των επιδομάτων προς τους τριτέκνους περάσαμε πλέον στο αντίστροφο σενάριο, δηλ. στην εποχή της φορολογικής καταδίωξης όσων έχουν παιδιά. Είναι ενδιαφέρον να αναζητήσει κάποιος τη λογική αλλά και να αποδώσει την πρόποσα ηθική διάσταση στο παράλογο αυτό δεδομένο.

Μία από τις κύριες αιτίες της οικονομικής κρίσης της Ευρώπης είναι η γήρανση του πληθυσμού της και το δημογραφικό πρόβλημα. Τη δεκαετία του '50 το ποσοστό των κατοίκων της ευρωπαϊκής ηπείρου ηλικίας άνω των 65 ήταν κατά πολύ χαμηλότερο σε σχέση με σήμερα και οι νέοι άνθρωποι κυριαρχούσαν πληθυσμικά. Αυτό έφερε οικονομική ευμάρεια, επαρκή ασφαλιστική κάλυψη, φρέσκες ιδέες, κοινωνικές μεταρρυθμίσεις υπέρ των νέων εργαζομένων. Η κοινωνία υποστήριζε γενικά μέχρι σήμερα την οικογένεια με πολλά παιδιά και αυτό ήταν αυτονόητο και δίκαιο και ηθικό.

Στη συνέχεια η ευμάρεια, ο καταναλωτισμός, η πολυτελής ζωή, οι απαιτήσεις για κοινωνική άνοδο και οικονομική καταξίωση, ο ατομικισμός περιόρισαν τον αριθμό των παιδιών κατά οικογένεια και πρόβαλαν ως πρότυπο αυτό που ονομάστηκε «καριέρα» –η ατομική «καριέρα» έβαλε στο περιθώριο την οικογένεια. Επίσης μέσα σε μια παραδοσιακή οικογένεια των δεκαετιών '50-'70 υπήρχε ένας εργαζόμενος –ο άνδρας

σύζυγος– και η οικονομική κοσμοθεωρία της εποχής πρόβαλλε την αποταμίευση, τον περιορισμό δαπανών, το μη σπάταλο μοντέλο ζωής γενικά. Το κράτος δεν εισέπρατε τόσους φόρους από την οικογένεια διότι φορολογούσε μόνον έναν. Στη συνέχεια, με την εργασία της γυναίκας εκτός οικίας φορολογούσε επιπλέον και τη σύζυγο, εκτός από το γεγονός ότι η έντονη καταναλωτική συμπεριφορά της εργαζόμενης γυναίκας βοηθούσε την κοινωνία της αγοράς. Η απόκτηση πολλών παιδιών θεωρείται πλέον εμπόδιο στην καριέρα, ιδιαίτερα των γυναικών, και δεν είναι τυχαίο ότι πολλές κυρίες που κατέχουν σημαντικές θέσεις σήμερα είναι άτεκνες ή έχουν μόνο ένα παιδί. Η μητρότητα έχει επί της ουσίας υποστεί πλήγμα ως ιδιότητα και οι σύγχρονοι εργοδότες βλέπουν αρνητικά την εγκυμοσύνη και ως εκ τούτου τείνουν να προσλαμβάνουν άτομα χωρίς δέσμευση προς τωρινή ή μελλοντική οικογένεια.

Αντιλαμβάνεται κανείς εύκολα πλέον πως το σύγχρονο κράτος –και πολλά άλλα οικονομικά συμφέροντα– έχουν οδηγηθεί στην καταδίωξη της οικογένειας, της μητρότητας, της πολυτεκνίας. Η σύγχρονη ηθική της εργασίας εκφράστηκε θρασύτητα και επισήμως πρόσφατα μέσω φορολογικής καταδίωξης της απόκτησης τέκνων. Αυτό το γεγονός θα οδηγήσει σε περαιτέρω επιδείνωση του δημογραφικού προβλήματος στο μέλ-

λον, με πολλαπλές αρνητικές συνέπειες στη ζωή, στην οικονομία, στο ασφαλιστικό και ίσως θα απειλήσει με εξαφάνιση την ταυτότητά μας ως έθνους. Οι κοινωνίες που γηράσκουν βιολογικά γηράσκουν επίσης πνευματικά και ηθικά και μεταβάλλονται σε συντηρητικές κοινωνίες απελπισίας. Οι νέοι μεταναστεύουν μαζικά από τέτοιες κοινωνίες και μαζί τους φεύγει και η ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Είναι βέβαιο ότι αν η Ευρώπη αγνοήσει το δημογραφικό της πρόβλημα θα εποικισθεί από πληθυσμούς που αναπαράγονται με αυξημένους ρυθμούς και γεννούν πολλά παιδιά. Ηδη διαφαίνεται αυτή η πραγματικότητα με πληθυσμούς που έρχονται από την Ανατολή (βλ. Ινδία, Πακιστάν) ψάχνοντας ένα καλύτερο αύριο για τα πολλά παιδιά τους.

Υπάρχει άραγε ευρύτερη σκοπιμότητα πίσω από τη φορολογική καταδίωξη της ελληνικής οικογένειας ή το όλον ζήτημα αποτελεί ακόμη μια εθνική ανοησία; Θεωρώ πιθανότερη εκδοχή την ανοησία (η προχειρότητα και η ανοησία είναι πάντα η συχνότερη εκδοχή για ό,τι γίνεται σε αυτόν εδώ τον δύσμοιρο τόπο), αν και δεν μπορώ να αποκλείσω κάποια σκοπιμότητα. Εδώ θα θυμηθώ τον μέγιστο ποιητή μας Νίκο Γκάτσο που γράφει κάπου: Πότε θα ανθίσουνε τούτοι οι τόποι, πότε θα ρθούνε καινούργιοι άνθρωποι, να συνοδεύσουνε τη βλακεία στην τελευταία της κατοικία...

» Τι δείχνει η φορολογική καταδίωξη της οικογένειας